

DZIENNIK DLA WSZYSTKICH

i ANONSOWY.

PRZEDPŁATA:

W Warszawie: Na prowincyi
Miesięcz. kop. 25 I w Cesarstwie:
Kwartal. rs. 1.05 Kwartal. rs. 1.80
Półrocz. „ 2.10 Półrocz. „ 3.60
Rocznie „ 4.20 Rocznie „ 7.20
Za odnośnienie do domu dopłaca się
kop. 5 miesięcznie.

Numer pojedynczy kop. 3.

Wechód słońca o g. 6 m. 26.
Zachód słońca o g. 5 m. 5.

Długość dnia g. 10 m. 39.
Ubyło dnia g. 6 m. 8.

Piątek 18 Października.

Adres Redakcyi: Mazowiecka 11.

Telefonu Redakcyi Nr. 122.

Rękopismów nadsyłanych do Redakcyi nie zwraca się.
Ogłoszenia i prenumerata przyjmują się w kantorze
Dziennika Dla Wszystkich od 9-ej rano do 7-ej wiecz.,
w Niedziele i Święta od 10-ej r. do 1-ej po południu.

KALENDARZ.

6w.
Piątek Zakasza Ewangieli.
Sobota Piotra wyz.
Niedziel. Jana Kantego
Ponied. Urszuli P. M.
Wtorek Jana Kapistrana
Środa Rafała Archaniola
Czwart. Kryspina

Ogłoszenia przyjmują się w Kan-
torze Administracji Dziennika Dla
Wszystkich i w Agencji Ogłoszeń
Bajehman i Frendler ulica Senatorska
Nr. 26.

Za wiersz jeden drobnego pisma
lub jego miejsce, pierwszy raz kop. 8,
a następne razy kop. 6. Małe ogłosze-
nia za jeden wyraz po kop. 1 i pół.
Reklamy po 12 kop. za wiersz. Ne-
krologia po 10 kop. za wiersz.

KALENDARZ DLA WSZYSTKICH NA ROK 1890

opuścił prasę.

Oprócz zwykłej części kalendarzowej
i informacyjnej, obejmuje obfity dział
literacki i popularno-naukowy. W po-
śród poezyj znajdują się utwory zmarłe-
go tak wcześnie, a tak sympatycznego
Sławomira Steckiego, dalej Józefa Graj-
nerta, Ludwika Niemojowskiego i in-
nych. Z powieści oryginalnych: „Za
Dzięciocia“ i „Poza Grobem“ L. Niemo-
jowskiego, „Irma“ obrazek z życia węg-
ierskiego przez Wład. Kor. Zielińskiego;
„Mowczanym“ nowella Rawity i t. p.
W dziale popularno-naukowym: „Krew
i jej krążenie w ciele ludzkim“,
„O tak zwanem zatruceniu zębów“,
„Wychowanie ze stanowiska antropo-
logii“, „Dla Matek“: — Ogólne uwagi o
chorobach dzieciennych i pielęgnowaniu
chorych dzieci; „Wystawa pracy ko-
biet“, „Pszczółki“, Wiadomości poży-
teczne; Wieża Eiffel z siedmiu drzewo-
rytami; humorystyka i t. d.

ZWRACAMY UWAGĘ

że każdy nabywca kalendarza

„Dla Wszystkich“

ma prawo do premium

to jest do nabycia za rubla, a z przesył-
ką pocztową za rs. 1 kop. 50, dziesięciu
tomów powieści i dzieł innej treści, któ-
re w handlu księgarskim kosztują
rubli dziesięć.

Szczegółowa informacja znajduje się
w ogłoszeniu zatytułowanem: „Wielkie
i Wspaniałe Premium“ pomieszczonem
w kalendarzu na str. 9 i 10.

Wiadomości Kościelne.

Jutro w kaplicy Matki Boskiej Często-
chowskiej przy kościele Popolińskim, od-
będzie się uroczysta wotywa o 9-ej rano.

Jutro o 9 ej rano, w kościele Pobernar-
dyńskim na Krakowskim Przedmieściu,
przed ołtarzem Serca Maryi Panny, odpra-
wioną zostanie uroczysta wotywa, z wysta-
wieniem Najświętszego Sakramentu, pro-
cesyja i odśpiewaniem litanii o Sercu Maryi
Panny, na intencję arcybiskupa tegoż ty-
tułu przy kościele pomienionym istniejącego
i nawrócenia grzeszników.

Jutro na nieśporach, w kościele Pokar-

melickim na Krakowskim Przedmieściu,
rozpoczyna się całodzienne odpustowe na-
bożeństwo, ku czci św. Teresy.

Swoi o Boulangerze.

—o—

Rozgoryczenie, jakie ogarnęło we
Francyi niektórych przeciwników rzecz-
pospolitej, skutkiem zawodu doznanego
na ostatnich wyborach, wywołało cie-
kawę wyznania publiczne.

Bonapartyści starają się zważyć winę
na Boulanger'a, jemu przypisują poraż-
kę i jego obwiniają, że nie ziszczył tych
nadziei, jakie w nim pokładali.

Niesmiernie charakterystyczny jest
głos znanego bonapartyisty Cassagnaca,
który w dzienniku „Autorité“ pisze co
następuje:

„Wina to generała Boulanger'a, że
nam się nie powiodło.

„Jeżeli rzeczpospolita parlamentarna
trwa jeszcze, jeżeli dotąd jesteśmy w jej
szponach, to dla tego, że on tak ze-
ochciał.

„A dlaczego?...

„Bo chciał postępować tylko „legal-
nie“ a powinien był czynić inaczej.

„Legalność jest czczym wyrazem, nie-
dorzecznością, gdy idzie o ratunek kraju.
Potrzeba umieć ją obejść, jak to uczy-

nił Ludwik-Napoleon, który, ominąwszy
ją, wszedł właśnie w prawa.

„Wolimy wierzyć, że jeśli generał
posługiwał się tylko bronią pokojową,
to dla tego tak czynił, że nie rozporzą-
dzał inną.

„Bo nie ma prawa, nie ma legalności,
które mogłyby powstrzymać, gdy
idzie o zbawienie ojczyzny.

„Posłaliśmy za generałem, okłaskiwa-
liśmy go jedynie dla tego, bośmy są-
dzili, że do wszystkiego jest zdolny, pod
względem energii, odwagi oywatniej i
stanowczości męskiej.

„Nie jako męża stanu, ale jako zapa-
śnika, szermierza, wybrało go siedm de-
partamentów i setki urzędników, któ-
rzy padli ofiarą wiary w niego. Milionów
wyborców, własnowolnie za nim głosu-
jących nie spotkałby tak srogi zawód,
gdyby wiedzieli, gdyby się spodziewali,
że generał oczekuje na władzę o tyle,
o ile dostanie mu się ona z gry instytu-
cji, a był tak znown konstytucyjny, iż nie
chciał podnieść szpady na tę konstitu-
cyę napiętnowaną przezeń i potępioną.

„A mybyśmy oszczędzili sobie rozczar-
owania, bo to, cośmy chcieli przepro-
wadzić z generałem Boulangerem, mo-
gliśmy byli osiągnąć z ościgodnym Ri-
botem lub kiminym.

„Rycerskość, przewielka prawość“
w polityce mogą być piękną rzeczą, ale

Towarzysze broni.

POWIEŚĆ

przez

Ludwika Niemojowskiego.

(Ciąg Dalszy.)

W tem miejscu musimy objaśnić czy-
telnikowi, że przyczyną tego nerwowego
mistrzu dziewczęcia był obraz poprze-
dnie widziany w galerii pałacowej, a
który przedstawiał jakiś straszny, pełen
grozy epizod.

Przedstawiał on dwóch rycerzy: je-
den z nich trzymający wręku kaganiec,
wpatrywał się przerażony w rysy twa-
rzy swego towarzysza. Przestraszył go
łatwo było pojąć i zrozumieć, spojrzaw-
szy na stojącą przed nim postać...

Drugi bowiem rycerz odkrył właśnie
przysłbie. Oblicze jego bez wyrazu i
jakichkolwiek oznak życia, mia-
ło w sobie wszelkie cechy trupiej mar-
oty.

Dziewczę nie zdolne odwrócić oczów
od pełnego tajemniczej grozy obrazu,
szepotało z cicha:

— Boże! Boże! jakież to okropnel

Pomimo, że następnie wszelkimi spo-
sobami próbowała przezwyciężyć wra-
żenie niewytłomaczonego przestrasza,
zdało jej się iż słyszy w kurytarzu jakiś
przytłumiony szmer.

Było to coś niby cichy szepot niewy-
raźnie wymawianych wyrazów.

Podniosła machinalnie głowę, chcąc
poznać skąd te odgłosy pochodzą.

Do koła panowała głęboka cisza,
lampka oświecała słabym blaskiem
wszystkie przedmioty walecząc z mroka-
mi nocy, z dala tylko dochodziły jej u-
szów owe tajemne szmery.

Powoli i nieznacznie nabierały one
coraz bardziej określonego znaczenia,
tak, że w końcu mogła odróżnić niektó-
re słowa modlitwy za umarłych.

Błaga, przerażona, z bijącym sercem,
zaciśniętymi ustami, słuchała a głos po-
wtarzała: „Ora pro nobis!“

Po chwili usłyszała go tuż przy so-
bie.

— De profundis — szepnął ktoś za
firanką.

Przediera oczy, patrzy — nie! fanta-
styczne tylko cienie gra konającego
światła wywołane, mkną po ścianach

sypialni, przybierając coraz dziwniejsze
kształty.

Na raz stanęła jej w myśli legenda
o wiernym towarzyszowi broni, dotrzyma-
jącym po za grobem danej przysięgi.

— Wielki Boże! — jęknęła — miałaby
to być on!

— Tak, to ja! — odpowiedział ponuro
głos jakiś.

Niezdolna oprzeć się zagadkowej sile,
która oświecała całą jej istotą, zwróciła
wzrok na siebie.

We drzwiach komnaty stała postać
rycerza czarną okrytego zbroją.

— Tak to ja! — powtórzyło widmo
postąpiwszy kilka kroków naprzód.

Wtedy ona jakąś atrakcyjną powo-
dowaną potęgą, spejrzała na złowiesz-
czą mąg.

Nie mogąc sobie zdać sprawy z tego
przechodzącego wszelkie prawdopodo-
bieństwo wypadku, popadła w stan gra-
niczący z obłędem. Oczy jej zdawały
się wychodzić z powiek, dreszcz śmier-
telny przebiegał po żyłach, zimny pot wy-
stąpił na skronie: sądziła biedna, że już
ostatnia godzina jej życia wybiła...

— Pragniesz mnie poznać dziewczyno-
no? — doda posłannik świata umarłych,
a więc patrz!

I mówiąc te słowa, odkrył przybicie
zasłaniającą mu oblicze.

Była to twarz martwa, trupia, na wpół
przegniła, z oczami bez wyrazu, ustami
bez warg, wśród której ta i owdzie pod-
nosił głowę plugawy robak zatracenia.

Chciała krzyknąć, wezwać ratunku,
nie mogła! Zasłoniła więc tylko oczy
obiema rękami przed tym okropnym wi-
dokiem.

— Ja nie chcę patrzeć na ciebie... nie
ohę! — wołało dziewczę drżąc konwul-
syjnie.

— Masz! — wyrzeknie grobowym gło-
sem widmo.

I uchwyciwszy nieszczęśliwą za ra-
miona, odgarnęło na stronę jej rękę.

— Mój widok nie powinien cię prze-
straszać, bom twoim narzeczonym — mó-
wił dalej — wkrótce połączymy się ze
sobą na wieki, nim jednak to nastąpi,
przyjmij odemnie ten pierścień...

Po wyrzeczeniu powyższych wyrazów
straszliwa postać wtoczyła na palec
dziewczęcia godło szarych, poczem ci-
cho, powoli, niby cień, którego niewy-
rażne zarysy rozplywają się wśród mro-
cznej powłoki, znikła za kotarą zasła-
niającą drzwi wchodowe.

Przez kilka chwil można było słyszeć
słowa modlitwy odmawianej przy ko-
nających, następnie głos coraz słabszym
odzywał się brzmieniem, nareszcie prze-

lud uważa je za głupie, gdy zwłaszcza widzi następujący przez nie upadek.

„Przynajmniej powinien był generał nas uprzedzić.

„Kiedy się nie jest gotowym na wszystko, lepiej się do nieczego nie mieszać, zostać po za obrębem polityki, nie łudzić narodu.

„Miejsce generała było tu, we Francji, przed dwoma tygodniami.

„Gdyby nawet dostał się do więzienia w Mazas, to po dwóch tygodniach z tryunfem dostałby się zeń do pałacu prezydentury.

„Ale nie przybył.

„Jak nasi przodkowie niegdyś i myśmy daremnie oczekiwali Grouchy'ego.

„Grouchy—to było zwycięstwo.

„I Grouchy nie przybył.

Wyznanie to skwapliwie podchwytują dzienniki republikańskie.

Poważny „Temps“ objaśnia je trafnie, że teraz widocznem jest, czego spodziewali się bonapartyści po Boulangerze.

Uważając go za zdolnego do wszystkiego, pewni byli, że przez niego wywołają we Francji rewolucję!

Kronika polityczna.

Serbia. Radykalna większość sejmowa nie pragnie zgoda żadnych zmian w składzie obecnego rządu. Najwplywowiejsi członkowie sejmu są tego zdania, że niesnaski między ex-królem, a jego byłą małżonką, za osobiste jedynie i prywatne uważać należy, więc przed forum sejmu nie kwalifikujące się. Rząd tutejszy reprezentowany będzie na uroczystościach weselnych w Atenach przez deputację, pod przewodnictwem generała Bogoczewicza.

* Skupczyzna serbska rozpoczęła swe posiedzenia; królowa Natalia widziała się z synem: oto dwa najważniejsze wypadki chwili bieżącej na półwyspie Bałkańskim. Opinia publiczna przyjęła je z pewnem zadowoleniem, jako zapowiedź ewentualnego przerwania niesnasek, panujących w królewskiej rodzinie w Belgradzie. Obecnie skupczyzna decydować będzie niewątpliwie w sprawie, która na przyszłość Serbii, a przynajmniej dynastji panującej w bardzo szerokim zakresie wpłynąć może.

Turcja. Jeden „z byłych dyplomatów wszystkichiedzów“ opowiada roz-

mowę, jaka podobno prowadzoną była pomiędzy sułtanem, a jednym z najpoważniejszych przedstawicieli państw europejskich. Rozmowa toczyła się na temat przystąpienia Turcyi do potrójnego przymierza. Interlokutor sułtana miał dowodzić, iż przewidywanie propozycji aliansowej ze strony cesarza niemieckiego w czasie jego bytności w Konstantynopolu jest niengruntowanym, gdyż cesarz niemiecki nie jest komiwojażerem, któryby musiał sam rozwozić po świecie towary na sprzedaż. Przytem Wilhelm II zna lepiej, niż ktokolwiek bądź inny, położenie, w jakim znajduje się Turcja, nie mógłby więc jej czynić w czasie swej bytności propozycji, której W. Porta przyjąć by nie mogła żadną miarą. Wszak w razie wypadków w Azji Mniejszej naprz. ani gwardya niemiecka, ani honwedy węgierskie, ani milicya włoska nie zdołałaby okazać Turcyi skutecznej pomocy, niepodobna więc od rządu tureckiego żądać, aby zawierał alians, który w żadnym razie korzyści mu zabezpieczyć nie jest w stanie, a zawsze naraża na tysiączne nieporozumienia i kłopoty. Naturalnemi protektorkami Turcyi mogą być tylko Rosya i Anglia, i tam więc rząd turecki musi zwracać swe oczy.

Belgia. Rząd belgijski zamierza wprowadzić do systemu wyborczego innowację, a raczej zmienić osnowę, jednego z paragrafów prawa z r. 1883, które orzeka, iż wyborcami, poza jednostkami, posiadającymi pewien cenens majątkowy, mogą być również obywatele kraju, wykazujący pewien ściśle określony stopień wykształcenia, oraz urzędnicy państwowi, którzy zdali odpowiedni egzamin. Owóż teraz rząd zamierza zmienić ten ostatni punkt prawa i postanowić, iż nadal wszyscy bez wyjątku urzędnicy ciastowi mają bez egzaminu prawo głosowania. Belgijski minister spraw wewnętrznych tłumaczy innowację tem, iż znaczna liczba urzędników, obojętna na sprawy publiczne, nie starała się wcale o świadectwa egzaminowe i wstrzymywała się całkowicie od głosowania, co, szczególnie na prowincyi, wytwarzało anormalny udział inteligencji w wyborach; partya zaś liberalna, która zawzięcie przeciw projektowi oponuje, sądzi, iż ministerium pragnie zmianę przeprowadzić w tym celu, aby w chwili wyborów rozporządzać całą armią urzędników—wy-

boreów, na których rządowi łatwiej wpłynąć, niż na niezawisłego obywatela kraju.

Przegląd Bibliograficzny.

J. I. Kraszewski „Za Sasów“.—Schrovt „Życie i zdrowie człowieka“.—Piotr Skrzypiński „Mownictwo Polskie“.

Gdyby mi na szalkach wagi pozwoliło, pomieścić z jednej strony... „Nanę“, niekoniecznie z rodziny Rougów-Maquarłów, zawsze jednak podobną jej rozpuszczoną z „plebsu“, a z drugiej p. kasztelanową Towjańską, damę ze sfer „wyższych“, siostrę Radziejowskiego, o którym nabyliśmy nie wiedzieli, gdyby nie smutne czasy Augustowskie, przekonałbym się, że w tak zacnem towarzystwie, szalka pierwsza idzie w górę!

Bezzaprzeczenia!... Z dwojga złego wybierając mniejsze, pociągławszym będzie dla tej, co frymarczy sobą, nie krajem.

Śmiertelniczek nasz arystokratyczny z czasów „dawniejszych“ (eudyzjów zastrzeżony, gdyż o teraźniejszości mowy nie ma), obfitywał niezwykle w typy pań kasztelanowych Towjańskich i innych meklierów Radziejewskich, na własnej matce lepsze, niż na gładzie robiących interesy.

Choćby Urszulka Lubomirska, późniejsza pani Cieszyńska, tego najwymowniejszym przykładem.

Jedną z ostatnich powieści Kraszewskiego p. t. „Za Sasów“, pisana już w San-Remo, a wydana obecnie za staraniem Gebethnera i Wolffa, piętnując powyższych sprzedawczyków, dosadnie maluje ciężką epokę Fryderyka Augusta (II-go), kurfurstą saskiego, przyjaciela i sprzymierzeńca rakuskiej dynastji, króla polskiego.

Dla braku miejsca zamykamy w paru tych słowach sprawozdanie z dzieła Kraszewskiego. Cechują je niepospolite zalety pióra nieśmiertelnego pisarza, więc wskrzeszenie ducha w zmarłych postaciach historycznych i zgodność z faktami historycznymi oraz zajmująca fabuła powieściowa.

Powieści — „Za Sasów“, i następna: „Saskie ostatki“ z czasów Augusta III (o której powiemy później) są niejako dopełnieniem wizerunku społeczeństwa naszego i dworu z epoki Augustowskiej, opisanej już przez Kraszewskiego w

„Hrabinie Cossel“, w „Brühl“, w „Staroście warszawskim“ i t. p.

Popularno-naukowa książeczka z dziedziny higieny ciała i duszy, wydana świeżo została przez księgiarnię o Pa-prockiego i Spółki. Jest nią: „Życie i zdrowie człowieka“ Schroota, w przekładzie polskim dra Fabjana.

Dzieło Schroota składa się z 3-ech ksiąg: pierwsza traktuje o „Zasadniczych warunkach bytu ludzkiego ustroju“, druga o „Pielęgnowaniu ustroju w różnym wieku“ i ostatnia o „Duchowym życiu człowieka, oraz o higienie umysłu“.

Zadaniem autora, dającego nam w dziele swem wiele wskazówek jak żyć należy, aby do późnego wieku zachować siły czerstwe i umysł klarowny, jest zaszczepienie we wszystkich odwiecznej zasady: *in corpore sano mens sana*. Cel ten przez bardzo umiejętnie wygłoszenie zdrowych rad chyba osiągnięte.

Należy się też uznanie i tłumaczowi za przyswojenie literaturze naszej tego pożytecznego dzieła.

W dziale pedagogicznym przybyło nam „Mownictwo Polskie“ p. Piotra Skrzypińskiego. Widzieliśmy je na półkach księgarskich jeszcze przed laty piętnastu w znacznie obszerniejszym wydaniu...

Pomimo zalet, jakie cechują wydawnictwo p. S., (np. zrozumiały, wykład zasad gramatycznych — i nie dawałoby jednak p. Skrzypiński sam był profesorem) wyznać musimy, że nie idzie ono za postępem nauki i najnowszymi badaniami nad językiem polskim. W Gr.

Z miasta i kraju.

* Skład straży karczemnej na pograniczu Austrii i Prus, jak donosi „Petersburskija Wiedomosti“, ma być zmniejszony.

* „Nowosti“ donoszą, że na żądanie departamentu podatków stałych, petersburski komitet giełdowy rozstrzygnął ma kwestyę, o ile pożądanem byłoby zaprowadzenie w całym państwie jednolitych wag dla zboża i jednorodnego systemu oznaczania natury zboża w miarce.

* Departament leśny, usnał za rzeczą konieczną przystąpić jaknajprędzej do

szedłszy w zaledwie pochwycony szępt umilkł.

Wtedy ona jakby galwanicznym poruszoną prądem, znalazła w sobie nieznane dotychczas siły, a rozrywając kotarę łóżka, zawołała rozpaczliwie:

— Matko ratuj!.. umieram!

I padła bez przytomności na ziemię.

Kiedy otworzyła oczy, oddawna już blaski dienne zajaśniały na niebie. Obok niej była matka, opiekun, dektór i kilka służebnych panien: wszyscy spojrzeli na przychodzącą do zmysłów z pewnym rodzajem zaniepokojenia.

Niezdolna zebrać rozpięchłych myśli, szukała wzrokiem miejsca, w którym nie tak dawno jeszcze stał tamtego świata mieszkaniec.

— Powiedz mi najdroższa—rzecze pani Z*** przyciskając ją do serca — czegoś doznała tej nocy? Musiał to być sen przykry, gorączkowy, krzyki albowiem twoje rozlegały się po całym pałacu. Śmiertelną miałam obawę o ciebie.

Dziewczę popatrzyło na swą rodzicielkę nie mogąc pojąć znaczenia jej słów:

— Mamo tyś go widziała, wszak prawda?

— Kogo?

— Jego. Wszak on tu był?

— Kto?

— On, mój narzeczony.

— Córkę moją ukochaną, rozbudziła... tu nie ma nikogo prócz nas.

— Ja mówię o nim, o tym który przyszedł do mnie tej nocy i włożył na mój palec pierścień zaręczynowy—ot ten!

Mówiąc to podniosła dłoń.

— Widzę tylko znak, jaki sama zapewne wycisnęłaś w czasie niespokojnego snu—przerwie matka.

Rzeczywiście, na czwartym palcu ręki dziewczęcia widniał wąski czerwony pasek, a cokolwiek wyżej koło łokcia cienie pręgi od nabiegłej krwi pocho-dzące.

— Przypominam sobie wszystko — szeptała Zofia — to są ślady jego żelaznej rękawicy, gdy mnie schwylił za ramię.

— Córkę pani — odeswie się doktor, podległa tej nocy silnemu atakowi nerwowemu i dotąd jeszcze zostaje pod wpływem rodradzenia. Potrzeba jej koniecznie spokoju a prztem i wypoczynku: zaraz zapiszę jakiś łagodzący środek.

— Nie — zawoła — ja jestem zupełnie zdrowa, wiem co mówię! powtarzam raz jeszcze stanowczo, że go widziałam tak jak was wszystkich teraz widzę.

— Nic a nie nie rozumiem. Kogo widziałas?

— Czy mama spała tej nocy?

— Z początku spałam, ale koło północy obudziły mnie twoje krzyki i przybiegłam do ciebie.

— Byłaś tu i nie nie spostrzegłaś?

— Nie zupełnie.

— I nie nie słyszałaś?

— Słyszałam tylko twoje jęki.

— A w korytarzu?

— W korytarzu nie było nikogo.

— I nikt nie odmawiał pocierzy za konających?

— Co za myś! Drogie dziecko, ty jeszcze nie zbudziłaś się ze snu.

— Nie zbudziłam się? Tak niezawodnie — wyszeptała sama do siebie na wpół rozmarzona dziewczę — wszystko to musiało być złudą wyobraźni. A jednak, dodała po chwili, spojrzawszy na swą rękę — ten prążek czerwony na palcu, te same znaki od żelaznej rękawicy — one są, one istnieją...

I popadła w głęboką zadumę.

Przyszłaś do siebie, na głowę przez matkę i opiekuna, opowiedziała im wszelkie szczegóły doznanych tej nocy wrażeń, lecz w miarę jak zaczęła je opisywać, na jaśnie jej ozo-le osiadła chmura zwątpienia, pogodne

spojrzenie zabiłyś trwogą, a różowe usta zadrżały konwulsyjnie.

— Nie widzę w tem nic nienaturalnego — wyrzeknie lekarz poważnym tonem mowy — podobne halucynacje miewają nader często miejsce u osób słabej kompleksji i organizmnie nerwowym. Sie-działaś pani dość długo przy otwartem oknie, a balsamiczna woń roślin wy-dziela z siebie namiętnie oddziaływająca na umysł. Przytem opowiadanie cudownych baśni i mistycznych legend, podbudza zawsze skłonność do przyjęcia po-stronnych wrażeń imaginacyę. Słucha się tego z zajęciem — a potem wśród samotności owe fantastyczne obrazy wdrużone w pamięć, przybierają wszelkie cechy rzeczywistego życia, tak, że bawiednie, mimowolnie, bierzemy fantazyę za prawdę. Oto geneza widziadeł, które panią trapiły tej nocy.

Wypowiedziawszy powyższe zdanie, poczołwy eskulap, nie będący jak z resztą prawie wszyscy adepci Hipokratesa, zwolennikiem nadprzyrodzonych zjawisk — rozsiadł się serdecznie.

Gospodarz domu idąc za jego przykładem, obrócił w żart ową pełną tajemniczej grozy historję dodając:

— Gdybym nie był pewnym przywiązania mojej kochanej pupilki, mógłbym sądzić, że ona jest w zmoście

zakładania lasów ochronnych. Kredyt w wysokości 60,000 rub. jest już wyjednany.

* **Przybór Wistyl.** Żegluga parowa Fajansa, otrzymała telegram z Krakowa, donoszący o bardzo znacznym przyborze wody — od wczoraj przybyło 3 stopy.

* **Przywrócenie komunikacji.** Z powodu uszkodzenia robót wodociagowych, ulica Ś to Jerska została wczoraj otwarta dla przejazdu.

Wagony tramwajowe Mokotów - Powąski, które chodzą przez ulicę Trębacką, Bielanską, kursować będą przez Podwal, Wąską i Ś to Jerską, wagony zaś Ś to Jerską, Plac św. Aleksandra, dojeżdżać będą do Nalewek.

* **Przez czas urlopu p. Aleksandra Popiela,** naczelnika ruchu kolei wiedeńskiej i bydgoskiej, obowiązki te pełnić będzie inżynier Szawłowski, pom. nacz. ruchu.

* **Z powodu zamierzonego przeniesienia** szpitala Dzieciątka Jezus wraz ze wszystkimi przy nim istniejącymi zakładami do miejscowości zwanej „folwarkiem Świątokrzyskim“, wypracowany został projekt, przesłany obecnie do opinii zarządu miejskiego, utworzenia z terytorium dzisiejszego szpitala, obejmującego ogółem 144,000 łokci kw., nowej dzielnicy miasta. Powstanie ona przez rzetknięcie ulic: Siennej do placu Wareskiego, Złotej do Szpitalnej, Zgoda do Świątokrzyskiej, a podzielone na tych ulicach place mają być sprzedane przez publiczną licytację. Przy sporządzaniu powyższego projektu uwzględniono również rozszerzenie ulicy Przeskok, oraz pozostawienie odpowiedniego placu razem z kościołkiem szpitalnym.

* **Spółka rękodzielników.** Wczoraj, w lokali magazynu drzewa zjednoczonych rękodzielników warszawskich w alei Jerolimskiej, odbyło się doroczne zebranie uczestników tejże spółki pod przewodnictwem prezesa p. Otwinowskiego.

Na zebraniu tem był obecny rejent p. Olszewski i delegowany z ramienia magistratu, urzędnik p. Cichowski.

Spółka zawiązana przed 15-tu laty nie rozwija się tak jak powinna a najlepiej przekonywa o tem fakt, że w ro-

ku sprawozdawczym sprzedano drzewa za rs. 27,227 kop. 64, ale uczestnicy spółki nabyli go tylko za rs. 7,889 k. 95, za resztę zaś t. j. za rs. 19,837 kop. 74, byli nabywcami rzemieślnicy nie mający nie wspólnego ze spółką.

Przewodniczący zauważył w przemówieniu tę obojętność dziwną.

Z odczytanego sprawozdania okazało się, że małytek stowarzyszenia oceniono na rs. 85,810 to jest w nieruchomościach rs. 47,927, a reszta w udziałach, papierach publicznych, na rachunkach przekazowych, w materiałach i gotówce. Spółka liczy 78 uczestników.

W końcu sesji dokonano wyborów trzech członków do zarządu, na miejsce wychodzących i rezultat wypadł następujący:

Jan Barszczewski wybrany 19, Grzegorz Wiesbaum 15 i Skarżyński 15 głosami.

Obecny zarząd składają: Przewodniczący p. T. Otwinowski, członkowie zarządu p. J. Borkowski, F. Sakowski, J. Płatkowski, J. Barszczewski i St. Skarżyński.

* **Koncert monologisty.** Jutro, o 8 ej wieczorem, w sali reursy obywatelskiej, odbędzie się wieczór humorystyczny p. Fryderyka Klettego, monologisty.

Program tego wieczoru jest następujący: „Natura ciągnie wilka do lasu“, monodram w 1 ym akcie, „Chtopak szewski“, scena komiczna, „Pan Bakałarzewski, nauczyciel starej daty“, scena humorystyczna, „Gdybym miał żonę“, monolog starego kawalera, „Bartek jako świadek“, scena komiczna, i „Blagier“ monodram w 1-ym akcie, St. Bogusławskiego.

* **Dla czegoż...** Notując skrzętnie okazy nadsyłane na wystawę starożytności, zauważyliśmy bardzo mały pomysłowy procent okazów sztuki nowożytnej. Czemu przypisać tę obojętność fabrykantów i rzemieślników naszych, jako to: stolarzy, ślusarzy, tapicerów, jubilerów, posłotników i t. p., w posiadaniu których znajdują się zapewne „majstersztyki“ sztuki nowoczesnej. Obecność ich na wystawie jest nader pożądaną, a nadesłane przedmioty, jak poinformował nas komitet wystawy, mogą pozostać po zamknięciu wystawy starożytności, do chwili otwarcia wystawy rzemiosł w miesiącu lutym r. p., bez potrzeby składania już deklaracji od-

dzielnych. Zwracamy na to uwagę interesowanych.

* **Eiffel...** Na wystawach wielu tutejszych zakładów towarów galanterijnych, ukazały się świeżo sprowadzone z nad Sekwany zabawki, ochrzczone mianem „Eiffel“. Figielki te wykonane są w formie osławionej wieży.

* **Fotografie aeronauty.** W tutejszych zakładach fotograficznych ukazały się podobizny aeronauty Leroux'a w różnych pozach i formatach. Fotografie te mają tak wielki popyt, że fotografici tutejsi powiększają ciągle ich ilość.

* **Stusznia uwaga.** W ostatnim numerze „Tygodnika Mów i Powieści“, kronikarz tegoż pisma zrobił bardzo słuszny zarzut przedsiębiorcom świeżo otwartego teatryku Eldorado, za niewłaściwe przezwanie go po francuzku *Féeries*; nazwą, której sam nawet, dykt polski nie rozumie.

Jeżeli poddane im *Dziwadła* nie spodobają się, powiada kronikarz, dlaczego nie nazwano go Teatrem *Różności*, albo *Smoczey Jamy*, lub wreszcie *Moszkarami* wyrazem znajdującym się w słowniku Lindego i dotąd przez lud używanym, a nie coudacko niesrozumiale *Féeries*?

Lud warszawski nazwę tę zmieniając i przerabiając na różne sposoby, nigdy jej nie będzie wymawiał właściwie, tylko w najlepszym razie, powiada kronikarz, teatryk zwać będzie *Feryesem*, a najprawdopodobniej... *Mechasem*, czego zapewne przedsiębiorcy wcale sobie nie życzą. Byłaby to metamorfoza dość zabawna a kto wie czy się proroctwo nie spełni.

* **Na wystawę starożytności** nadesłali wczoraj: p. Albert Rosen z Gołębia — miniaturę króla Stanisława Augusta i 12 mniejszych miniatur, przedstawiających osoby historyczne na dworze tegoż króla; p. Piaszczyński — miniaturę „Ostatnie chwile Stefana Czarnieckiego“ (praca Stanisława Barcikowskiego); p. Józef Kosakowski — klisze drewniane i miedziane z początku XVIII stulecia, używane w Lublinie do drukowania ksiąg; p. Józef Kurzoniecki — rzeźbę z kości słoniowej, przedstawiającą Najświętszą Maryję Pannę z Dzieciątkiem Jezus na ręku, a sięgającą połowy stulecia zeszłego; ks. prałat Słowiński — monstrancję szczerozłotą w stylu goty-

kim z r. 1638, kielich srebrny, grubo połączony tegoż stylu, dar biskupa Władysława Opolskiego z r. 1432; drągi podobny kielich, dar Zbigniewa Oleśnickiego 1475 r.; dwa relikwiarze miedziane — połączane w kształcie rak ludzkich, opatrzone szklami grubymi w środku i drogiemi kamieniami, oprawa srebrna do masła z ewangeliami z 1518 r. wreszcie stół z atlasu czarnego, złotem haftowany, w stylu bizantyjskim, pochodzący z kaplicy zamku kruszwickiego, i liczący przeszło 900 lat, dobrze zachowany; p. Wapiński E. — fajkę krzyż, garnitur i 2 pierścienie; Gerson Wojciech — odlew gipsowy, ks. Łanicki, prałat kolegiaty łowickiej z Łowicza — krzyż, relikwiarz stare bardzo, i 4 ornaty haftowane na atlasie; Kowalska Walerya — starożytny zegar ścienny i zegarek mały; p. Stroczyński Kazimierz z Piotrkowa — pięćście staropolskie w licznej kolekcji.

Książę Radziwiłł z Nieborowa nadesłał skrzyń wielkich 13 os, a w nich z najbardziej zasługujących na uwagę: globus, dwie komody z czasów Ludwika XIV i XV go, obraz wielki Matki Bożkiej Częstochowskiej w szkle srebrnej z XVII w., dwa piękne lichtarze srebrne z XVII go w., alyana rzeźba marmurowa „Niobe“, pono z czasów greckich pochodząca; garnitur mebli starożytnych, gobelin przedstawiający akt doręczania przez księcia Karola V, dyplomu Radziwiłłowi Czarnemu i wiele innych rzeczy. P. Michałski — kopia z brązu Jean de Boulogne „porwanie Sabinek“, popiersie generała Dąbrowskiego, odlew kaliski, miniatura generała S., oprawiona w szpilkę tudejszą pudełko ametystowe; p. Piotr Ozaricki — pistolet starożytny albański, srebrem inkrustowany (do sprzedania za 150 rs.); p. Józef Kordecki — pułk szklany rżnięty, z herbem i monogramem Augusta II, wartości rs. 200, Emilia Brunwey — pułk polski jedwabny, szlaki (100 rs.); pułk srebrny z r. 1645 grawirowany przez Heuryka i Dawida Witta, 10 sztuk porcelany saskiej „Marcolini“, filiżanka ze spodkiem — porcelanowa „Vieux Vienne“ z aniołkami; Julian Zieliński — zegar roboty gdańskiej z r. 1600 w ramie rzeźbionej — orzechowej (nowoczesnej), oceniony przez posiadacza na 3000 rs.; Emilia Thiel — parawanik malowany; Bajno Stanisław — dwie kulbaki; Karpińska Wanda — zegar wiszący, wresz-

IPanem Puławskim, sąsiadem Wyszyńskiego, który pragnie nabyć te dobra za tanie pieniądze. Rzecz prosta, pokutujące duchy wystraszyły mnie stąd mogą, a on zrobi wtedy wyborczy interes.

Ogólny nastrój rozmowy wpłynął na uspokojenie Zofii: uśmiechnęła się zapewniając wszystkich, iż stan jej zdrowia nie uległ żadnej zmianie. Jakoś rzeczywiście odtąd nie tak dalece ważne go nie zaszło w sposobie postępowania dziennej. Powróciwszy do normalnego trybu życia, znalazła w każdej chwili dnia odpowiednie dla siebie zajęcie. Muzyka, czytanie, przechadzka po parku wypełniały jej czas, nie dając przystępu wybuchom zbyt bujnej wyobraźni, tak, że ani matka ani opiekun nie mieli już o nią żadnej obawy.

Celem uniknięcia nowego powodu do rozdrażnienia nerwowego, pani Z*** prosiła gospodarza domu o zmianę zajmowanego poprzednio mieszkania i przeniosła się wraz z córką na drugą stronę pałacu. Apartament to był widny, wesół, o jaskrawych obiciach, bez owych ciemnych korytarzy i ponurej barwy kotar, które mogły wpłynąć na umysł tak skłonny do przyjmowania postronnych wrażeń; nadto obraz przedstawiający spotkanie „towarzyszów broni“,

znikł skutkiem polecenia hrabiego Gurowskiego z sali portretowej.

Słowem usunięto wszelkie pozory, zdolne wywołać u nerwowego dziewczę, ciał przypomnienie owej pamiętnej nocy. Czyli ona jednak odzyskała spokój, nie zachowała w tajnikach swej duszy zarodu chorobliwego nastroju myśli, zaręczyć trudno.

Są istoty z ciała, krwi i kości, których egzystencja odrębnym zupełnie podlega warunkom. Lekka stopa zaledwie dotknawszy ziemi, posiadają ducha prącego je mimowolnie w niedościgłe smysły sfery. W takich wyjątkowych organizmach, uśpiona wyobraźnia może zdręmsnąć ani na chwilę, przy łada sposobności powstaje zaraz tym silniejszą, im dłużej konwencyonalne okowy towarzyskich wymagań trzymały ją na uwierzy.

Zofia należała do owych o podwójnej egzystencji istot. To co zazwyczaj wpadało jej w ośro, było prostem, naturalnem, nie odbiegającym w niczem od codziennej normy żywota ludzkiego — to na co patrzyła w chwilach samotności, zadumy, lub też gorączkowej egzaltacji, nosiło całkiem odrębne cechy. Gdyby ziemny obserwator zdołał wtedy niby chirurg badający ostrym skalpelem siedlika niemocy ciała, zagłębić swój

zmysł spostrzegawczy w myśli dziewczęcia — egarnęłaby go trwoga. Czyż bowiem podobna spoglądać obojętnym wzrokiem na chaos poplątanych idei, wrażeń pokablowanych początki i końca, utworów wybujałej fantazyi, nie posiadających konturów ni zarysów, bez przejęcia się tajemną obawą? Wprawdzie taki stan wypływający z nadmiaru nurtującej czynności życia wyobraźni, trwał zwykle krótko, lecz i te przemijające chwile zostawiały ślady w bladej jej twarzy, którą wszyscy, nie wyłaczając przywiązanej całym sercem do swej jedynaczki matki, brali za objaw delikatnej kompleksy ciała.

Na szczęście szybko następujące po sobie wypadki wojenne, zakończone europejskim pokojem, pozwoliły pani Z*** powrócić do dóbr swoich. Wrażenia podróży, zmiana miejsca, a szczególnie pobyt wśród stron rodzianych, kędy najdrobniejszy szczegół przypominał jej dziecięce lata, oddziaływał korzystnie na chorobliwe usposobienie dziewczęcia. Powoli i nieznacznie owe objawy nienormalnego stanu zdrowia stawały się coraz rzadszami, pozostał tylko pewien odcień smutnego podniecenia imaginacji, który troskliwa o swą jedyną matkę, pragnęła usunąć zupełnie.

Za poradą lekarzy udano się do Szwajcaryi, na łono wspaniałej przyrody, ażeby pod wpływem orzeźwiającej atmosfery gór, mogła odzyskać utracone siły. Hrabia G***, wierzący przyjaciół swojej matrony i szczerze przywiązany do swej pupilki opiekun, podążył za niemi.

Jak już wyżej powiedzieliśmy, ogólny stan zdrowia Zofii nie budził żadnych poważniejszych obaw, tembardziej, że halucynacje, które od czasu do czasu miewała, przypisywano więcej słabości ustroju fizycznego, niż moralnym pobudkom; przybywszy zatem na miejsce kilkumiesięcznego pobytu i urządziwszy się odpowiednio, pozwolono jej używać wszelkiej swobody.

Wioska przez nich zamieszkała, położona była w prześlicznej dolinie, otoczonej zewsząd niebotycznymi Alpami. Pół setki domków u podnóża gór rozrzuconych, utajonych wśród gestych traw strumyczek i sięgających szczytami swemi olbrzymi — ot i wszystko co składało się na ów malutki, pełen niewysłowionego uroku światek.

Największą rozkosz stanowiły dla młodej dziewczyny dalekie przechadzki i wchodzenie na wyniosłe góry, z których przeczudne widoki dawały możność zdumionemu wsrakowi objęcia nieskoń-

cie ze sztuki nowożytniej — p. Fejgenbaum i Sp. z Warszawy — ptaki śpiewające i figury tańczące.

Ciepła dziś rano o 7-ej stopni 10; wczoraj w południe ciepła stopni 15.

Napad i rabunek. Na Maryannę Popęda, mieszkankę Sieradza, wczoraj około 5 rano napadł jakiś drab, który ugodałszy P. kamieniem w głowę, ograbił z 2 r., zabrał tłomoczek z bielizną i chustką, poszem zbiegł bezkarnie.

Grabież. Józef Klatkowski, włościanin z Dąbrowna, powracając do domu, został wczorajszej nocy napadnięty przez trzech drabów.

Klatkowski, mając przy sobie 200 rs. w gotówce, stawiał zacięty opór, lecz rabusie, ścigając go z niego koszech, nabierali się do kamizeli i kossuli, pod którymi K. miał ukryte pieniądze.

Na szczęście dał się słyszeć turkot nadjeżdżającego wozu, czem spłoszeni rabusie uciekli.

Z poparzenia. Trzyletnia Stefania Celińska, na Czarniakowskiej nr. 29, pozostawiona bez dozoru w kuchni, przewróciła garnek z ukropem, i okrutnie się poparzyła.

Wespany lekarz znalazł stan nader groźny. jakoż pomimo zastosowania rozmaitych środków, niieszczęśliwe dziecko w strasznych cierpieniach po upływie kilku godzin zmarło.

Nagła śmierć. Przy ulicy Solnej, w piekarni Romana Andersa, zmarł nagle wczoraj robotnik Adam Zembranski, liczący 27 lat, niedawno przybyły z gminy Korwań.

Zwłoki Z. zabezpieczono do zejścia władz policyjnych i sądowych.

Ciężkie przejechanie. Wczoraj podczas przejazdu Mirowskiego oddziału ogniowej straży przez ulicę Obłodną, niejaki Szezezan Pasakiewicz, przechodzący przez tę ulicę, nasepił się na jednej z beczek strażackich, ale że nie mógł się utrzymać, spadł z takowej i został przez następującą beczkę przejechany.

Paszkowskiego ciężko poranionego i ze słabymi oznakami życia, odwieziono do szpitala św. Ducha.

Pożar. Wczoraj około północy olbrzymia łuna zajaśniała nad dzielnicą Wolską.

Pożar jak się okazało, wybuchł w gminie Osyte; w bliskości nowych zakładów gazowych w wiatraku Jakóba Oyba, i w krótko strawił takowy.

Wszystkie oddziały straży wyruszyły za

rogatki, z powodu jednak braku dostępu do płonącej budowli, powróciły do kossar, z wyjątkiem oddziału Mirowskiego, który wysłał ludzi z bosakami i toporami dla rozerwania wiatraka.

Straty wynoszą około 3,000 rs.

— Dziś o 6-ej rano przy ulicy Wspólnej pod nr. 15, w sklepiu wiktuałów mieszczącym się w domu drewnianym frontowym parterowym, zapalił się od lampy sufit, a następnie płomień przedostawał się na stryach zajęły dach.

Na ratunek nadbiegł oddział straży z Nowego Świata, i ogień działaniem jednej sikawki wkrótce ugasił, poszem część sufitu i dachu uległy wyrabaniu.

Tower znajdujący się w sklepiu, został w znacznej części zniszczony, z powodu zamoczenia wodą.

Na Wiśle. Andrzej Ciemięba w uszkodzonym czółnie, przeprowadził się wczoraj z lewego brzegu Wisły na prawy.

Na środku rzeki łódź, nabierająca coraz więcej wody, zatęchła i Ciemiębowi groziło poważne niebezpieczeństwo.

Dzielny przewoźnik zdołał jednak, lubo z wielkim wysiłkiem, do brzegu dopłynąć, gdzie pośpieszono mu z pomocą i nieprzytomnego niemal na brzeg wydobyto.

Kradzieże. Z mieszkania p. Franciszka Tabaczyńskiego w Mokotowie skradziono z biurka 712 rs. O kradzież poszlakowaną jest służba miejscowa.

— Z mieszkania Stanisława Wiczerzkiego przy ulicy Szczygłej pod nr. 4, Marya Chojnacka skradła różną bieliznę i garderobę. Zatrzymano ją z łupem i odeślano do aresztu.

— Ninie Olszewskiej, zamieszkałej przy ulicy Maryańskiej pod nr. 8, skradziono na moście Aleksandrowskim portmonetkę z 28 rs.

— Agnieszce Tomaszewskiej, w przejeździe przez Podwałę, skradziono portmonetkę z kilkoma rs.

— Z mieszkania przy ulicy Browarnej pod nr. 6, Asfendlerowi Farlejewowi, skradziono 20 arszynów kamgaru, 9 arszynów kortu, 15 arszynów flaneli i 32 arszyny płótna wartości 60 rs.

— Janowi Kamińskiemu, mieszkańcowi wsi Dudy, gminy Otwock, skradziono 2 konie wartości 190 rs.

— Józefowi Hendlerowi, zamieszkałemu na placu Wareckim pod nr. 4, skradziono bieliznę wartości 30 rs.

— P. Oraczewskiemu skradziono konia wartości 120 rs.

Krwawa walka. Wczoraj przed południem na placu przed dworcem kolei wiedeńskiej, zaszła krwawa walka.

Niejaki Aleksander Pasek, pokłóciwszy się z woźnicą z remisy Hegnera, Franciszkiem Janiszewskim, wszczął z tym ostatnim bójkę.

Janiszewski, ngodzony tępem nerzędziem w głowę, padł na bruk i stracił przytomność.

Poszwankowanego odesłano do domu na kurację, a napastnika aresztowano.

W kłótni. Wczoraj o godz. 10 z rana, w karczmie we wsi Miłosna, gminie Wawer, mieszkańcy wsi Miłosna: Marcin Szablewski z synem swoim Antonim i zięciem, Władysławem Wasilewskim, wszczęli kłótnię z nowo-nabywcą folwarku, Ludwikiem Niesiałkowskim, którego zaczęli bić, odebrali mu 150 rs. oraz zegarek srebrny, wartujący 15 rs.

Ciężko poranionego Niesiałkowskiego odwieziono natychmiast do szpitala ewangelickiego.

Życiu jego grozi niebezpieczeństwo. Sledztwo w toku.

*** Łęczycza.** (List „Dziennika Dla Wszystkich“).

W niedzielę ubiegłą w miejscowym teatrze odbył się wieczór muzyczny naszego Towarzystwa muzycznego, ze współudziałem śpiewaczki amatorki panny Morawskiej i amatorki fortepianistki pani Nowak. Dochód przeznaczony został na zakup nowych instrumentów dla muzyki amatorskiej.

Amatorska ta nasza muzyka zorganizowała się przed dwoma laty i złożona jest przeważnie z rzemieślników, którzy czas wolny przepędzali dawniej bardzo rozmaicie, a obecnie schodzą się w godzinach wieczornych i grywają na rozmaitych instrumentach pod wodzą p. Caderskiego, nauczyciela muzyki i śpiewu w tutejszem seminarium nauczycielskiem.

Zorganizowanie tej orkiestry amatorskiej jest zasługą główną kupca p. St. Skrzyńskiego, którego staraniem od czasu do czasu mamy urządzany koncert.

O teatrze amatorskim nie ma mowy, nie grało nie już z półtora roku, bo ci którzyby właściwie powinni o nim pamiętać, czasu nie mają wobec winta uprawianego prawie codziennie.

Życie towarzyskie w Łęczycy prawie nie istnieje, piekielne nudy rozpraszają

potrosze jedne właśnie tylko, prawie co miesiąc urządzone wieczory muzyczne, zawsze z celem dobroczynnym.

Na ostatni taki wieczór bilety wystukle bardzo wcześnie zostały wykupione.

Dochód brutto wyniósł rs 103.

Junosza.

*** Smoleńsk.** (List „Dziennika Dla Wszystkich“).

Wystawa rolniczo-gospodarska i przemysłowa w Smoleńsku, otwarta 20 września r. b. staraniem Towarzystwa rolnego, zamknięta została 13 b. m.

Katalog ogółem wskazywał 600 wystawców, między którymi z Królestwa 8-ju. Z Warszawy nadesłali swe okazy: Jan Wróblewski pierniki i czekoladę, Gustaw Ritter eksikator, E. Chrzanowski wyroby druczane, Jan Kuchta lodownie pokojowe, Salomon Goldflam kawę roślinną, Hugo Mizam z Włocławka maszyny rolnicze, Antoni Bobrowski z Lublińca rogowanie i W. Gess z Lublina wagi na rogowanie. Wogóle wystawa udała się wybornie, do czego niemało przyczyniła się piękna pogoda.

Osób przeważnie z odległych okolic zwiadało ją dziennie do 4,000. Za wejście w pierwszy dzień pobierano 1 rs., w drugim i trzecim kop. 50 — a następnie kop. 30, z wyjątkiem niedziel, w które płacono kop. 10.

Pierniki i czekolada p. Wróblewskiego, cieszyły się ogromnem powodzeniem, sprzedano ich za rs. 750.

Podczas wystawy odbył się tu także zjazd pr. ducentów ludu, w którym brało udział osób 50.

Z różnych stron.

× **Szwabskie oświadczenia.** „Schwab. Mercur“ przytacza następującą próbkę załotów chłopskich, które tu ze szwabskiego narzecza tłomaczymy.

Hans (patrzac poprzednio przez kwatera w *Gretchen*): Zdaje mi się, że dać będzie piękna pogoda?

Gretchen (patrzac również na *Hansa*): Tak, dziś będzie piękna pogoda...

Hans: I zbiór kartofli pięknie wypadnie.

Gretchen: Tak, i zbiór kartofli pięknie wypadnie...

Hans: I wszystko będzie dobrze.

Gretchen: Tak, wszystko dobrze będzie...

Hans: Hm, hm!

czonych przestrzeni. W wycieczkach tych towarzyszył jej czasem opiekun, częściej jednak nadwergłone wiekiem siły przymuszały go do wyręczenia się górami przewodnikiem. Stary góral, gospodarz chaty zajmowanej przez naszych turystów, spełniał wtedy owe obowiązki.

Pewnego razu Zofia pragnąc z wierchołka góry podziwiać zachodzące słońca, wybrała się wcześniej jak zwykle na codzienną wycieczkę. Grabia G*** skutkiem znużenia nie mógł jej towarzyszyć, wyręczył go więc właściciel domku, który zamieszkiwali.

Kiedy po dwóch lub trzech godzinach uciążliwej drogi wśród ciemnych wąwozów, niezgłębionych otchłani i stromych prześmyków, znaleźli się oboje na szczycie wyniosłości, o kilkanaście kroków przed niemi, na wyniosłej płaszczynie, stanowiącej wierchołek przyległej góry, wyłoniła się z załamków skał postać wysokiego wzrostu mgączyny.

Był to młodzieniec niezwykle urody: gęste ploty krucznych włosów spływały niedbale na jego ramiona, kapelusz o szerokich skrzydłach osłaniał mu część twarzy, a zawieszony malowniczo przez ramie płód, dedawał pewnego odcienia

romantyczności całej postawie nieznajomego.

Spoglądał w dal na zniżającą się ku zachodowi tarczę słońca, nie odgadłszy, że obok znajduje się ktoś, śledzący każde jego poruszenie.

Trwało to dość długo.

Młodzieniec zachwycony urokiem krajobrazu ozłoczonego ostatniemi promieniami gasnącego blasku, nie odwracał oczów od wspaniałego widoku, ona zaś wpatrzona w niego, zapomniawszy o celu swego przybycia w te miejsca.

Nareszcie aureola światła znikła wśród mgły wieczornej, a na widnokręgu niebios pozostała tylko różowa łuna, świadcząca o dokonanej przemianie wśród odwiecznych praw natury.

W tej właśnie chwili, kamień, o który oparła bezwiednie swą stopę, runął w przepaść. Nie mogąc utrzymać równowagi, krzyknęła przeraźliwie.

Na to rozpaczliwe wezwanie, podbiegł przewodnik i schwytał niieszczęśliwą, lecz już było zapóźno. Granit widocznie podmyty ukrytymi we wnętrzu ziemi źródłami, zaczął powoli usuwać się pod ich nogami — jedna minuta, a bezdenna przepaść pochłoniła obie ofiary!

Szczęściem, wąski szalamek opoki, przeszkodził upadkowi. Przytemny gó-

ral ujawniwszy prawą ręką brzeg skały, a lewem ramieniem utrzymując zemdląłą dziewczę, dobywał wszelkich sił, aby nie stoczył się z nią w otchłań, lecz pomimo rozpaczliwego wytężenia mięśni, czuł, iż wkrótce będzie zmuszony puścić słabą podpórę, która mu dawała punkt oparcia.

Szczyty dwóch gór oddzielone były jak już wyżej powiedzieliśmy, ową przepaścią, ale zwalone wiehrami drzewo leżące w poprzek, łączyło ich krańce — przejęcie jednak po niem można było zaliczyć do czynów prawie niepodobnych. Nawet koza alpejska, tak ohyzo pnąca się po wierchołkach skał, nie znalazłaby w sobie dość odwagi do przebycia tej napowietrznej drogi.

Nieszczęśliwy spostrzegłszy niebezpieczeństwo, prędzej aniżeli to słowami wyrazić zdołamy, podążył niieszczęśliwym na pomoc. Stapał szybko po kruchej, wąskiej, osłizniętej od deszczów podstawie, nie myśląc, że jeden krok fałszywie postawiony, jeden ruch niebaczny, może stać się hasłem jego śmierci. Gdy już był bliskim brzegu, drzewo, gnące się pod ciężarem śmiełka, pękło z hłasem i runęło w bezdnie. Nie czując żadnej podpory pod swemi nogami, zachwiał się, lecz zaraz potem achwyciwszy z rzadką przytomnością, umysłu za-

łamek skały, wskoczył na kamienną podstawę.

Nie było czasu do stracenia. Zgięty wpół, wyciągnął ramię do zagrożonych zgubą ofiar i wyżejając całą moc swoją, przyciągnął ich ku sobie.

Wszystko to odbyło się w przeciągu kilkunastu sekund — jedna chwila jeszcze, a oboje znaleźliby śmierć okropną u stóp olbrzymiej góry.

Stary przewodnik, który w walce o własne i powierzone jego pieczy życie, wyczerpał ostatnie siły, nie mógł z razu słowa przemówić, młoda zaś dziewczyna pozostawała cicho w stanie nieprzytomnym.

Powoli jednak i nieznacznie zaczęła przychodzić do siebie. Otworzyła oczy i przesunęła ręką po czole, jakby szukając rozpiętych myśli, a we wzroku jej malowało się zadziwienie.

— Gdzież jestem? Co się ze mną stało? — zapytała słabym głosem — lecz wnet stanęła w pamięci rozbudzonej do życia dziewczyny wszystkie szczegóły strasznego wypadku.

— Boże! — zawołała — jakież to okropne przejęcie!

I na czoło ocalonej zbiegła chmura, wzrok zabłysnął trwogą, a usta odmalowały z cicha słowa modlitwy.

Gretchen: Hm!
Hans: Hm! hm, hm!
Gretchen: Hm, hm!
Hans: I coś ty myślisz, Gretchen?
Gretchen: Ja myślę to, co i ty, Hans...
Hans: No, to ja myślę, że mogę sapy-
 tać twego ojca i matki?
Gretchen: Pewnie, że możesz zapytać...
Hans: Hm, hm!
Gretchen: Hm!
 (Rozbiegają się w przeciwną stronę, u-
 radowani).
 I wszystko skończono.

× **Ludność Berlina** wynosiła w dniu 1 września ogółem 1,499,895 dusz. Bra-
 kowało tedy do okrągłego półtora miliona
 105 dusz, które zapewne już dotąd przy-
 rosły.

× **W klinice medycznej** w Erlangen, jak opowiada „Frankfurter Zeitung“, znaj-
 duje się od dłuższego czasu pewien chory, który tylko wtedy zasypia, gdy otrzyma właściwy środek nasenny. Z początku, wi-
 dząc jego mękę, dawano mu istotne środki lekarskie, póki jeden z lekarzy nie wpadł na myśl zastosowania pewnego rodzaju „sugestyi“. Odtąd chory ów otrzymuje przed wieczorem dwa gramy *Sacchari albi*, t. j. cukru białego i zasypia najspokojniej, wielbiąc dobroczynne skutki... morfiny. Próbowano mu nie dawać tego „lekarstwa“, wówczas jednak nie mógł zasnąć do trzeciej nad ranem i męczył się, jak dawniej, bezsennością.

× **Romantyczna historia.** W Greifenstein, nad Renem, żyją starzy wieśniacy, Danielowie, którzy w roku 1870, w bitwie pod Gravelotte, utracili syna. Ciężko ranny, zmarł on trzeciego dnia po bitwie, 21 sierpnia, o czym zawiadomiono urzędowo nieśczęśliwych rodziców, wraz z dodatkiem, iż Henryk Daniel został wraz z innymi na miejscu pogrzebanym. Rodzice oplakali stratę i w ciągu 19-tu lat mieli już czas o niej zapomnieć, gdy naraz w tych dniach odbierają list z Algieru, z podpisem swego syna i z opowieścią romantycznej historii, przypominającej podobne wypadki z wieków średnich. Według tego listu, Daniel będąc ciężko rannym, został z pola bitwy przez Turków uniesiony, zawieszony do Afryki i tam podarowany, jako niewolnik, jednemu z plantatorów. Tam pracował przez lat 19-cie, znosząc wszystkie męki niewoli. Do jedzenia dawa-
 no mu tylko surowe mięso, a ubrania nie miał na swoim ciele od roku 1870. Pró-

bował on już sześć razy ucieczek, ale za każdym razem był chwytany i bity nie-
 miłosiernie. Nakoniec dopiero przed paroma tygodniami ucieczka powiodła mu się w zupełności. Trzy dni i trzy noce pędził w obranym kierunku na północ, a dosta-
 wszy się do jakiegoś miasta, znalazł opiekę u niemieckich kupców. Daniel powiada, że dopiero po raz pierwszy ma sposobność napisać do rodziców i prosi ich, aby po-
 czynili u rządu kroki, celem jego uwolnie-
 nia. Ojciec jeńca natychmiast zawiadomił o tym liście najbliższą komendę wojskową, a ta ze swej strony posłała raport do Ber-
 lina. Sprawa zapewne wkrótce się wyjaśni.

× **Ostatnie życzenie.** W Ołomuńcu w ubiegłym tygodniu żołnierz artylerii, Kau-
 lich, jadąc konno i prowadząc za uogle drugiego konia został wysadzony z siodła, a spadłszy na ziemię, otrzymał od konia, którego prowadził, tak silny cios kopytem w czoło, iż czaszka mu pękła, odkrywając mózg. Pomimo śmiertelnej rany, Kaulich żył jeszcze trzy dni i z małemi przerwami zachował zupełną przytomność umysłu; nieborak wiedział, iż czeka go śmierć nie-
 chylna i miał tylko jedno życzenie, zaspo-
 koić apetyt, który go mimo ciężkiej choro-
 by nie opuścił. W wigilię śmierci wieczorem zjadł jeszcze befszyk i wypił butelkę piwa. „Wiem, że muszę umrzeć“, — mó-
 wił, jedząc, do siostry, — „posługacz szpi-
 talny mi to powiedział, ale nie chcę przy-
 najmniej cierpieć głodu, dopóki żyję.“

× **Nową pruską koronę królewską** kazał sobie zrobić cesarz Wilhelm, według starej formy tylko o wiele bogatszą. Dya-
 menty i perły użyte do niej pochodzą z królewskiego skarbcza domowego i przed-
 stawiają wysoką wartość. Korona waży trzy funty; sama waga dyamentów wynosi około 750 karatów. Szkielet korony jest ze złota, na szerokim brzegu dolnym znaj-
 duje się 24 dyamenty wielkości orzecha la-
 skowego i niezwykle pięknej wody; wokół tego brzegu wznosi się ósm liści koniowy-
 ny utworzonych z niemniej pięknych bry-
 lantów, a połączonych tyłomaż obręczkami wysadzane dyamentami w ogólnej liczbie 78 min. Bogate ozdoby również są wysa-
 dzane brylantami i cennymi perłami wiel-
 kości żółtą. Szczyt korony zdobi jabłko z jednego wielkiego szafiru, szlifowanego „en cabochon“, po nad którym wznosi się krzyż ozdobiony ósmnastu dyamentami. Wnętrze korony wybite jest purpurowym aksamitem, a wielkość jej dokładnie dopa-
 sowana do kształtu głowy cesarza Wilhel-

ma, któremu wręczona została 13-go b. m. Monarchini Niemiec otrzymała również nowy dyadem w kształcie korony, na któ-
 ry słożyło się jedenaście najpiękniejszych i największych ze skarbcza królewskiego pereł w kształcie gruski, otoczonych orna-
 mentacyami ze srebra i brylantami w licz-
 bie przeszło 1500.

× **Papierowe podkowy dla koni** pole-
 ca jako swój wynalazek niejaki Juliusz Goldberg w Weissensee pod Berlinem. Zda-
 niem jego, nowe te podkowy przedstawiają liczne zalety, które im zapewniają pierw-
 szeństwo przed żelaznemi. I tak na pierw-
 szem miejscu stoi okoliczność, że podkwa-
 papierowa w skutek swej elastyczności roz-
 szerza się za każdym stąpieniem konia tak samo, jak róg kopyta, czego żelazna podkwa nie zdoła; nigdy się przy tem nie łamie, co przy żelaznych zdarza się dość często; prócz tego nie psują się od żadnej cieczy, nawet od mokru i gnojówki, a przy-
 tem im dłużej są w użyciu, tem chropo-
 watszymi się stają, gdy podkowy żelazne z czasem stają się tak gładkie, że nódze ko-
 nia np. na gołoleśni raczej są przeszkodą, niemi pomocą; zresztą, co jest także wzglę-
 dem nader ważnym, przymocowują się do kopyta nie za pomocą gwoździ, lecz przez przyklejenie. Tym sposobem nowe te pod-
 kowy odpowiadałyby wszelkim warunkom, jakie możnaby stawiać przy ocenianiu do-
 brego podkucia konia. Chodzi tylko je-
 dynie o to, czy będą też dosyć trwałe, ażeby można ich używanie zalecić bezwarunko-
 wo. Ale skoro już podobno używają kół-
 papierowych do wagonów, dla czegożby nie miały się okazać praktycznemi papierowe podkowy dla koni?

NEKROLOGIA.

† S. p. Feliks Kełdowski, b. prezy-
 dent m. Kalisza, emeryt, po długich i cięż-
 kich cierpieniach, opatrzony św. Sakramen-
 tami, w dniu 16-ym października zasnął w Bogu, przeżywszy lat 73.

Załobne nabożeństwo dnia 19-go paź-
 dziernika, to jest w sobotę, o godzinie 10
 rana, w kościele św. Anny (Pobornardyn-
 skim), wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i
 z tegoż kościoła, o godzinie 3 po południu
 na cmentarz Powązkowski.

† W dniu 16-ym października r. b.,
 przeniósł się do lepszego świata ś. p. Sławcio Pogonowski, syn Józefa i Julii z
 Walewskich, w wieku lat 2, miesięcy 3.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w dniu
 18-ym b. m., to jest dziś w piątek, o go-

dzinie 3-iej po południu, z kościoła Wszy-
 stkich Świętych na Grzybowie na cmen-
 tarz Powązkowski.

Z prasy ruskiej.

* „Nowoje Wremia“ pisze: Odpowia-
 dając na artykuły nasze, poświęcone
 dopiero co odbytemu zjazdowi w Berli-
 nie, „National Zeitung“ powtarza Bóg
 wie po raz który, że Niemcy, zawsze
 byli gotowi podtrzymywać prawne in-
 teresa Rosji na Wschodzie, organ zaś
 hr. Waldersee, „Vossische Zeitung“, sta-
 ra się jednocześnie dowieść, że rząd ber-
 liński, zawsze przyznawał Rosji prawo
 przeważnego wpływu w Bułgarii i ni-
 gdy księcia Koburskiego nie popierał.

Słyszeliśmy to wszystko nie raz już
 jeden, i gotowi jesteśmy przyznać, że
 faktycznie, oświadczenia te, nie są za-
 zbyt sprzeczne z rzeczywistością. Nie-
 zbitych na to dowodów, że Niemcy u-
 czestniczą bezpośrednio w intrigach po-
 litycznych, które wytworzyły dzisiejszy
 stan rzeczy w Bułgarii, bodaj że się nie
 znajdzie, ale rzecz nie leży bynajmniej
 w tym „udziale bezpośrednim“, na któ-
 ry nie puści się naturalnie taki do-
 świadczony i taki przewidujący, jak
 książę Bismarck polityk. Przyczyny,
 które nie mogły wcale zjednywać rzą-
 du ruskiego dla sposobu postępowania
 rządu niemieckiego, zawierają się w tej
 osobliwej „tolerancji“, na którą w cią-
 gu trzech lat ostatnich tyleśmy razy
 wskazywali.

Tylko bardzo naiwni i bardzo krót-
 kowidzący—gotowiby byli uwierzyć, że
 wypadki, jakie w ciągu trzech lat o-
 wych, spełniły się w Bułgarii, mogły-
 by się były spełnić, gdyby Niemcy, nie
 uznali za korzystne dla siebie, pozosta-
 wić im zupełną swobodę rozwoju, pod
 pretekstem, że ich to sprawy wcale nie
 interesują i wcale nie dotyczą.

I jedno i drugie nie jest prawdą.
 Berlinowi nie jest i nie było wcale
 rzeczą obojętną, jaki obrót przybiorą
 wypadki bułgarskie, chociażby już z te-
 go względu, że nieprzejrzany kierunek
 spraw tych dla Rosji, podniecał znane
 zachcianki Austro-Węgier i zmuszał
 monarchię Habsburgów do trzymania
 się całą siłą przymierza z Niemcami.

Wygrywając na tej stronie, najroz-
 maitsze wariacje, dyplomacya niemiec-
 ka wytworzyła sławną „ligę pokoju.“

Taki stan niepewności, trwał nader
 krótko.

Zaraz potem oblicze dziewczęcia za-
 jaśniało uczuciem radości i zachwytu.

— Ja żyję jeszcze!—mówiła, spoglą-
 dając do koła—widzę ten piękny świat,
 tę cudną przyrodę, tę przestrzeń bez
 końca—ja żyję, oddycham, istnieję!

— Tak—rzecze stary góral, wskazu-
 jąc młodzieńca—gdyby nie pan, było-
 by już po nas. Niech mu Bóg najwyż-
 szy wynagrodzi jego poświęcenie!

— A więc panu życie zawdzięczam—
 szepnie, wyciągając do niego rękę—o to
 pięknie, to szlachetnie!

On nie odpowiedział nic, nie postąpił
 krokiem naprzód, nie dał poznać, że sły-
 szy i rozumie jej słowa—patrzył tylko
 na nią zdumiony, oczarowany, z uczu-
 ciem wielbienia i zachwytu.

Była tak piękną!

Wreszcie niby ocknięty z błogiego
 snu, rzecze drżącym głosem:

— Daruj pani memu wzruszeniu, lecz
 ta chwila przejścia była okropną. Ty
 miałabyś zginąć, ty której wszystko na
 świecie się uśmiecha... nie, to nie podob-
 na!

I znów zwrócił wzrok na nią z wyra-
 zem niewypowiedzianej rozkoszy.

Tymczasem mrok zaczął zapadać.

Przewodnik spojrzawszy na widno-
 krag niebios, rzekł:

— Noc nadchodzi, a wtedy bardzo
 niebezpiecznemi bywają drożyny wśród
 gór. Radziłbym wrócić do wioski.

— Masz słusność, tem bardziej, że
 matka moja i opiekun byłiby o mnie
 niespokojni—odpowie dziewczę, a zwró-
 ciwszy się do swego wybawiciela doda:
 Pan z nami, wszak prawda?

— Ja pani...

— Tak, choćby tylko dla mojej wła-
 snej spokoju; a zresztą moi najbliżsi
 zapragną poznać tego, któremu życie
 jestem winna.

Nieznamy nie mógł odmówić jej za-
 dania. W istocie trudno mu było ina-
 czej postąpić. Jakiś tajemniczy urok,
 jakaś niepokonana siła, kazały mu po-
 dać jej za nią.

Stąpali więc z wolna, poprzedzani
 przez górala. Sołeczka wijąc się wśród
 szaleńców skał, wymagała wielkiej o-
 strożności przy każdym postawionym
 kroku, on wciąż bacząc na zostające
 pod jego opieką dziewczę, usuwał sta-
 rannie ostre kamienie z pod jej stóp, po-
 dawał ramię, gdy wypadło ominąć jaką
 przeszkodę w chwili niepewności lub o-
 bawy.

Nie potrzebuję opisywać, co się w ser-
 cu młodego entuzjasty działo, gdy czuł

rękę czarodziejki w swej dłoni, gdy jej
 oddech niby balsamiczne technienie owiał
 twarz jego...

Jeżeli kto z was chociażby raz w ży-
 cie znalazł się w podobnem położeniu,
 pojmie te uczucia.

Przez cały czas przebywania długiej
 i uciążliwej drogi, która jednak dla o-
 bojga zbyt krótko trwała, nie wyrzekli
 do siebie ani jednego słowa.

Milczenie jednak niekiedy wymow-
 niejsem bywa od najbardziej ożywie-
 nej rozmowy.

Kiedy przybyli do chatki zamieszka-
 nej przez panią Z*** i hr. G***, noc już
 zapadła.

— Powróciłś nareszcie!—zawołała
 matka, przyciskając do piersi swą ukochaną jedynaczkę—byliśmy tak niespo-
 kojni!

— Właśnie chciałem iść naprzeciwko
 ciębie—dodał stary hrabia.

— Nie gniewajcie się na mnie za to
 opóźnienie... O! mam, gdybyś wie-
 dział!

— Co na Boga! powiedz—może jaki
 wypadek...

— Sądziałam, że się już nigdy nie zo-
 baczemy.

— Wielki Boże!

— Tak droga mam, jeżeli dotąd ży-
 je, jeżeli nie spotkało mnie straszne nie-
 szczęście, jemu tylko dzięki służyć nale-
 ży, on to bowiem wyratował twoją cór-
 kę od okropnej śmierci.

Wyrzekłszy te wyrazy, wskazała na
 nieznanego.

Winniśmy dodać, że od chwili ci-
 downego wyratowania Zofii, młodzi lu-
 dzie rozmawiali ze sobą w języku fran-
 cuzkim, nie wiedząc do jakiej narodo-
 wości oboje należą; dopiero, gdy mło-
 dzieńcie usłyszał dźwięk polskiej mowy,
 postać rzeczy uległa nagle zmianie.

— Ona jest moją rodaczką!—szepnął
 zachwycony, a na podziękowanie matki
 i opiekuna dziewczęcia, odrzekł, uży-
 wając tym razem rodzimego języka.

— Zrzadzeniu szczęśliwego losu je-
 dynie zawdzięczyć należy ocalenie cór-
 ki pani—jam spełnił tylko swój obo-
 wiązek.

Dźwięk mowy, która im przypomnia-
 ła kraj ukochany, dopełnił miary uczuć,
 jakimi przepełnionymi były ich serca,
 a gdy wymieniono swoje nazwiska i po-
 znano się wzajemnie, nastąpiło to, co
 zwykle miewa miejsce w podobnych wy-
 padkach.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Nigę, którą sami przecie berlińscy mówcy oficjalni nazywali narzędnikiem „walki na dwa fronty” t. j. walki jednocześnie z Rosją i Francją. „Tolerancja” w podobnych warunkach była taktyką jak najlepszą i gotowiliśmy nawet przyznać, iż dotąd, dopóki w Berlinie nie weźmie stanowczej góry pragnienie utrwalenia istotnie przyjacielskich pomiędzy Niemcami a Rosją stosunków, książę Bismarck ma zasadę trzymać się taktyki podobnej.

Nie należy tylko utrzymywać sofizmatycznie, że Rosja w kwestyi bułgarskiej nie ma prawa spodziewać się od Niemiec więcej, aniżeli dają jej te ostatnie. Jeżeli w obec dobrze znanego nieugiętego postanowienia rządu rosyjskiego, zachowania swobody działań i trzymania się teraźniejszej polityki międzynarodowej, pragnie Berlin naprawdę i szczerze zbliżenia z Petersburgiem, to potrzeba przypuszczać, że znajdują się sposoby utrwalenia pokoju europejskiego innemi nieco środkami, niż te, jakimi rozporządza potrójny związek mocarstw środkowo europejskich. Ohyba, że nie chodzi o to?...

Pokój nie może być ntrwalonym aż dotąd, dopóki powody do nieporozumień międzynarodowych nie zostaną uchlone. W chwili obecnej jedynym takim powodem jest polityka wschodnia austriacko-węgierska, i nikt nie wątpi, że polityka rzeczona uległaby gruntownej zmianie, gdyby nie czuła tej „tolerancji” ze strony Niemiec, o jakiej wspominaliśmy powyżej.

Nie możemy też z tego powodu zadowolić się oświadczeniami „National Zeitung” i „Vossische Zeitung”. Rządowi niemieckiemu wolno jest naturalnie działać jak mu się żywnie podoba, ale jego dalsze umywanie rąk, jego dalsze gdyby się powtarzać miało wykreślenie się w duchu komentarzy powołanych powyżej gazet, byłoby wręcz przeciwnie oświadczeniem, zawartym w mowach bankietowych cesarza Wilhelma II. Z tego punktu zapatrywania nie zejdzemy nigdy.

* „Grażdanin” pisze:

„Bardzo wielu intryguje i wprawia w kłopot szczególna kwestya: dla czego wyjazd księcia Koburskiego przypada współcześnie ze zjazdem berlińskim? Czy to prosty wypadek jedynie? Jeżeli tak, to nie ma nad czem głowy łamać. Jeżeli zaś ta współrzędność nie jest dziełem przypadku, to mimowoli zjawia się pytanie, azali ten wyjazd niespodziewany księcia Koburskiego nie jest objawem maleńkiej uprzejmości ze strony polityki berlińskiej? Zasciankowi politycy w taki sposób tłomaczą w mowie będące wydarzenie:

— „Ferdynand! — zawołano z Berlina.

— „Was?

— „Kommen hier! (pójdź tutaj).

„Ferdynand przybiega.

— „Couchel (leżeć).

„I Ferdynand legł, wlepiwszy oczy pytająco a pokornie w berlińskiego poskramiacza zwierząt.

„Tego rodzaju przypuszczenie ma pewną dozę dowcipu, a nawet prawdopodobieństwa, jeżeli zgodzimy się na przypuszczenie, że poskramiacz zwierząt chciał okazać Rosji uprzejmość—czywiście na sadatek tylko. Ale prawdopodobem jest i to, że Rosja tej uprzejmości nie potrzebuje, i jeżeli Bułgarya zżyła się z Koburgiem et Comp., to niechaj się nim lubuje. Troszczyć się o nią bardziej niż ona sama troszczy się o siebie, pragnąć dla niej szczęścia wbrew jej samej — to zbytek, na który, jak się zdaje, wygodnie będzie Rosji nie pozwolić sobie.”

TELEGRAMMY

„DZIENNIKA DLA WSZYSTKICH.”

Tezew, 17 października. (Tel. Ag. Pół.) Najjaśniejsi Państwo dzisiaj po południu przybyli tutaj i po krótkim przystanku udali się w dalszą drogę do Petersburga.

Berlin, 17 października. (Tel. Ag. Pół.) Cesarz i cesarzowa oddali dziś po południu wizytę pożegnalną cesarzowej Fryderykowej i odjechali o godz. 11-ej wieczorem przez Monachium i Brenner osobnym pociągiem do Mediolanu.

Białogród 17-go października. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta). Król Milan odwołał wynajem willi Vitalis w Konstantynopolu.

Minister skarbu oświadczył na radzie ministrów, że z powodu niedoboru potrzeba zaciągnąć pożyczkę w sumie 20 milionów dinarów, którą łatwo otrzymać w Paryżu.

Białogród 17-go października. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta). Sfery najbardziej wpływowe w skupczynie uważają nieporozumienie między Milanem a Natalią za sprawę prywatną, niekwalifikującą się do obrad przed forum skupczyny.

Lwów 17 października. (Tel. pr. D. D. W.). Ministrowie oświaty i handlu pozwolili utworzyć przy politechnice tutejszej katedrę teorii gospodarstwa kolejowego.

Berlin 17 października. (Tel. pr. D. D. W.). Książę Bismarck wyjechał wczoraj wieczorem do Friedrichsruhe.

Rzym 17 października. (Tel. pr. D. D. W.). Król Humbert przesłał Crispiemu bardzo pochlebny telegram, dziękujący za jego mowę.

Berlin 17 października. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta). Uspokojenie giełdy słabsze. Za ruskie bilety Banku Państwa płacono 210,50 i 210, mniej niż wczoraj o 40 i 25 fen.

Berlin 17 października. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta). Na targu zbożowym przy spokojnym ruchu, ceny pozostawały bez zmiany. Pszenica w miejscu utrzymała się; na dostawę w b. m. bez zmiany, późniejsze zaś wobec niższych notowań amerykańskich były zaniedbane i niższe o 1/4 m. Żyto w miejscu miało obrót spokojny i niezmiennione ceny; na dostawę ceny się podniosły w drugiej połowie giełdy o 1/2 i 3/4 m.

Londyn 17 października. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta). Handel zbożem najbardziej ośpały; pszenica tylko po niższych cenach może być zbywana.

Berlin 17 października. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta). Cesarz Wilhelm przez cztery godziny znajdował się na obiedzie danym dla oficerów angielskich.

Ambasador austriacki, hr. Szechenyi, wyjechał do Wiednia.

Rzym 17 października. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta). Deficyt w budżecie włoskim ma być nieznaczący. Kilka reform w zarządzie skarbowości wystarczy, aby niedobór pokryć.

Lizbona 17 października. (Tel. Ag. Rudolfa Okręta). Stan zdrowia króla jest rozpacaliwy. Wszyscy ministrowie znajdują się w pałacu.

Otrzymał dziś.

Kopenhaga 18 października. (Tel. Ag. Pół.). Jacht „Dierława” mający na pokładzie swym Najjaśniejszą Cesarzową i zatrzymany dotąd przez gęstą mgłę morską, wypłynął na morze o godz. 8 ej rano.

Gdańsk, 18 października. (Tel. Ag. Pół.). Najjaśniejszy Pan i W. Ks. Jerzy Aleksandrowicz, opuścili po południu pociąg Dworski i odbyli długą przechadzkę po wybrzeżu portowym, poczem obiadowali w wagonie stołowym pociągu dworskiego.

Wieczorem Najjaśniejszy Pan przyjął raczył raport generałów tutejszych.

Gdańsk 18 października. (Tel. Ag. Pół.). Jacht ruski „Dzierława” wiozący Najjaśniejszą Panią przybył o g. 3 m. 45 rano do Neufahrwasser; około 10 ej „Dzierława” wpłynęła do przystani z kąd Jej Cesarska Mość raczyła na łodzi wiosłowej podjechać do lądu.

Najjaśniejszy Pan przeprowadził Najjaśniejszą Panią do wagonu salonowego, gdzie było zastawione śniadanie.

O godz. 11 m. 45, Najjaśniejsi Państwo opuścili Neufahrwasser.

Dalsza podróż odbędzie się na Gdańsk i Tezew. Jacht „Dierława” pozostaje jeszcze tymczasowo w przystani.

Najjaśniejszy Pan przepędził noc w wagonie salonowym.

Neufahrwasser 18 października. (Tel. Ag. Pół.). Najjaśniejszy Pan i W. Ks. Jerzy Aleksandrowicz, przybyli tu wczoraj o 2 1/2 po południa i pozostali w wagonie salonowym.

Petersburg 18 października. (Tel. Ag. Pół.). Najjaśniejsi Państwo z Wielkimi Książętami Jerzym i Michałem Aleksandrowiczami oraz z W.W. Książkami Ksienią i Olgą Aleksandrownami, raczyli przybyć wczoraj o 10-tej wieczorem do Wierzbolowa.

Petersburg, 18 października. (Tel. Ag. Pół.). Wice prezes akademii nauk Buniakowski, uwolniony został od tych obowiązków na własne żądanie, przeznaczeniem na honorowego prezidenta akademii.

Na miejsce jego powołano akademika Grota.

Ateny 18 października. (Tel. Ag. Pół.). Z Krety nadeszły ważne wiadomości. Pułk turecki rozłożony obozem pod Kaneej zbuntował się i odmówił reperowania drogi, oświadczył, że żołnierze nie są robotnikami ziemnymi. Za przykładem tym posłały trzy inne pułki wewnątrz wyspy rozkwatowane. Szakir Pasza, udał się do obozu, ale zmuszony został do ucieczki.

Zaledwie zdołał się uratować i nie był w stanie zarządzić żadnych środków zaradczych.

Ściąganie nowych pułków, uważane jest za niebezpieczne, z obawy aby się nie przyłączyły do buntowników. Położenie Szakira-passy bardzo ciężkie.

Kijów 18 października. (Tel. Ag. Pół.). Wczoraj przybył tu nowy generał-gubernator hr. Ignatiew i powitany został na dworcu przez władze cywilne i przedstawicieli miasta, a w domu gubernatorskim—przez władze wojskowe.

Monachium 18 października. (Tel. Ag. Pół.). J. C. W. Wielki Książę Cesarzewicz Następca Tronu, wyjechał do Brindisi.

— Do dzisiejszego numeru dołącza się dla pp. prenumeratorów „Dziennika” prospekt „Wędrowca” czasopisma tygodniowego ilustrowanego.

— **Dywany** strzyżone gładkie wschodnie, wojłkowe, chodniki różnorodne, serwety tanie, koldry, cerata, majtanlej w fabrycznym składzie Kiltynowien, Masowiecka 16, wprost Rywawskiej. 19

Dział finansowy, handlowy, przemysłowy i informacyjny.

Targi zbożowe w Łodzi. W ubiegły wtorek na stacyi towarowej sprzedano: pszenicy 100 korey po rs. 6 kop. 5, 100 korey po rs. 6 kop. 10, 200 korey po rs. 6 kop. —.

Żyta 200 korey po rs. 5 kop. 25 i 200 korey po rs. 5 kop. 30.

Owsa 2,400 korey po rs. 8 kop. 15 do rs. 3 kop. 40 za korzec.

Na Starym Rynku sprzedano: pszenicy 900 korey po rs. 6 kop. — do rs. 6 kop. 15.

Żyta 400 korey po rs. 5 k. 20 do rs. 5 kop. 30.

Jęczmienia 400 korey po rs. 4 kop. 80 do rs. 5.

Popyt na zboże dobry.

Siano od rs. 1 kop. 15 do rs. 1 kop. 35, słoma od rs. 1 kop. 10 do rs. 1 k. 20 i koniczny od rs. 1 kop. 50 do rs. 1 kop. 65 za centnar.

(Dziennik Łódzki)

Łódź, 14 października. Pogoda: jasna. Na tutejszym rynku płacono za pszenicę: wyżej, ciężkie (z gwarancją 120 f. hol.) 78 do 78 1/2 kop., lekkie — do — kop.

Owies: biały wyżej, loco 70—72 k. wyborowy 78—80 k., lit. od 67 do 70 k. szarpany (bez ości) wyżej z wagą 85 f. 76—76 k., z wagą 90 f.: 78—80 kop. czarny stały, czarno-pstry od 65 do 66 kop. czarny od 67 do 68 kop.

Jęczmień stały, od 67 do 68 kop. wyborowy od 69 do 70 kop., pastewny 66—67 kop.

Pszenica piękna — — — średnia — — —, licha — — — kop.

Krzemka lekka od 75 do 76 k., z gwarancją wagi 100 f. 83—84 kop., na dostawę 82—83 kop.

Groch 76 do 84 kop.

Wyka — do — kop., lit. — — — kop.

Fasola biała 100—110 k., zielona 115 k.

Siemie lniane: słabe, 117—133 k.

Makuchy lniane 50—103 kop., konopie 53—55 kop.

Otręby pszenne 52 do 59 kop., żytnie — — — kop.

Konopie 96 kop., na dostawę 95—96 k.

Lnica 120—130 kop.

Dowóz w d. 10, 11 i 12 paźdz. wynosi 114 wag. żyta, 20 wag. jęczmienia, 34 wag. owsa, 198 wag. różnych zbóż.

Wrocław, 16 października. Pszenica biała 167—183 m., złota 166—182 m., świeża biała — — — m., złota — — — m.

Żyto: b. zm., loco 169—170 m., na dostawę: wyżej, na paźdz.-listop. 171.00 m., na listopad-grudzień 170.00 m., na kwiecień-maj 170 m.

Jęczmień: 130—165 m.

Owies 146—160 m.

Groch 140—165 m.

Wszystko za 1,000 kg.

Rzepak wyborowy 288—296 m., średni 274—279 m., gorszy 268—264 m.

Olaj rzepakowy październik 70.00 m., paźdz.-listopad 66.00 m., za 100 kg.

Wiedeń 15 października. Pszenica: biała płacono na jesień fl. 8 a. 45, na wiosnę fl. 8 c. 98.

Żyto wyżej na jesień fl. 7 c. 58 na 100 kg.

32 Senatorska 32.

wprost kościoła św. Antoniego.

Nowo otworzony

ZAKŁAD POGRZEBOWY

Magazyn Żałobny

oraz FABRYKA TRUMIEN metalowych i drewnianych

Wacława Swiejkowskiego.

Załatwia kompletne pogrzeby najtaniej bo od rs. 20.
Trumny metalowe sprzedaje najtaniej bo od rs. 22.
Trumny drewniane od rs. 6.

Ubiory żałobne:

Kapelusze damskie od rs. 2, w 12-tu fasonach, Suknie ze stanikami od rs. 7 kop. 50. 9:55-2019

Senatorska 32.

Senatorska 32.



MAGAZYN Ubiorów Męzkich Karola Miniewskiego

Senatorska 29, 1-sze piętro
obok kościoła Ś-go Antoniego.

Otrzymał na obecny sezon **Wielki Wybór** materiałów, z których wykonywa obstalunki po **cenach b. przystępnych.**

Na prowincję wysyła próby i sposób brania miary samemu sobie. 2064

Właścicielka Pracowni Mód

POD FIRMĄ

„M^{ME} GABRIELLE“

Zawiadamia liczną klientelę swą i ogół Publiczności, że w tych dniach powróciła z Paryża, zaopatrując się w **najświeższe fasony i modele kapeluszy, z najpierwszych domów francuskich.**

Jednocześnie podaje do wiadomości, że Pracownię swą, z dniem 1 Października r. b. z ulicy Wspólnej Nr. 16, przeniosła na ulicę

43. Aleja Jerozolimska 43.

8-ci dom od ul. Marszałkowskiej, na dole od frontu. 8G-2109

FABRYKA WYROBÓW JUBILERSKICH

W. Moczydłowski

przy ulicy Nowo-Senatorskiej pod Nr. 3,
obok Hotelu Rzymskiego,

POLECA:

Znaczną wybór gotowej biżuterii z własnej fabryki, co daje łatwość do zmiany starej biżuterii na nową, a jako z pierwszej ręki znacznie taniej.

Obstalunki, reperatury po cenach niskich, najakuratniej się wykończają. 1978

WARSZ. AKCYJNE Towarzystwo Pożyczkowe

Plac Walecki Nr. 2.

Filia I-sza Leszno, róg Przejazd Nr. 2.

Od pożyczek na zastaw kosztowności pobiera miesięcznie procent wraz z przechowaniem:

od sum do rs. 100 po jeden i trzy czwarte od sta,

nad 100 do 117 po Rs. 1 kop. 75 bez zmiany,

nad 117 do 500 po półtora,

nad 500 do 600 po Rs. 7 kop. 50 bez zmiany,

nad 600 do 1000 po jeden i jedna czwarta,

nad 1000 do 1080 po Rs. 12 k. 50 bez zmiany,

nad 1080 po jeden i jedna szóstą od sta, czyli w stosunku 14% rocznie. 2048

JAKÓB PAWELLEK KUŚNIERZ,

Warszawa, Czysła Nr. 6

zaopatrył magazyn swój

w **Wielki Wybór** wszelkiego rodzaju Futer w najlepszym gatunku.

Przyjmuje obstalunki na sezon białej i zimowy na wszelkiego rodzaju okrycia damskie i wykonywa takowe podług najnowszych żurnali paryskich i wiedeńskich z własnych jak i powierzonych materiałów.

Mam nadzieję, że Sz. Publiczność i liczna klientela moja przekonana w latach poprzednich o dobroci nabytych u mnie towarów, raczy łaskawie i w roku bieżącym zaszczylić mnie swymi względami.

CENY UMIARKOWANE.

1907

Łóżka żelazne, Kucharki naftowe i benzynowe

najlepszej konstrukcji.

NOŻE stołowe i kuchenne
fabryki Gerlach

najtaniej u EDWARDA DUSOGE

Nowy Świat Nr. 5.

2098

Nr 17
Królewska.
K. Olchowicz.
FABRYKA
Smarowideł do WÓZÓW
OLIW DO MASZYN.
Warszawa,
Królewska
Nr 17.

Ozonol Dezynfekcyjny

niszczący wszelkie bakterie i zjadłki domowe. Cena flakoników pojedynczych 55 kop. Kupującym tymi robi się ustępstwo 25 i 30%. Zamówienia przyjmuje

Wieżyczysław Czarnocki

Aleje Jerozolimskie 27.
1885

Pralnia Pospieszna „MARTY“

23. Chmielna 23.

Przyjmuje wszelką bieliznę, koronki, firanki, całkowite wyprawy. Ceny możliwie przystępne. 2108

NUTY do wyboru, udziela Księgarnia Maurycego Orgelbranda, na przeciw posągu Kopernika.

NUTY na wszystkie instrumenta, znajdują się zawsze na składzie w wielkich zapasach.

Nowości wszelkie zaraz po ich ukazaniu się dostarcza. 2111

TRAN LEKARSKI

tegoroczny, żółty, oraz biały parowy, prawdziwy
LOFODZKI,

poleca

SKŁAD MATERIAŁÓW APTECZNYCH

J. MROZOWSKIEGO

ulica Miodowa Nr. 8 (nowy)

8939-1905

OGŁOSZENIA DROBNE.

Nauka i wychowanie.

Nauka krawatów i gipiury za przystępną cenę. Nowolipie 17, m. 15. 2116

Posady i prace.

Panny do pracowni kwiatów potrzebne są zaraz. Piekarska Nr. 12, m. 2. 2118

Potrzebna panna do nauki prasowania bezpłatnie, umiejąca pisać. Nowosiarska Nr. 12. 2117

Potrzebna jest zaraz panna do maszyn, podroczne i uczennice do sukien. Ulica Pańska Nr. 18, mieszkania 9. 2114

Czeladnik krawiecki, uzdolniony w szyciu ręcznym i na maszynie odzież sukiennej i białej, dobrego prowadzenia się, potrzebny zaraz na wieś na kilka tygodni. Wiadomość: Królewska Nr. 88, m. 4, od 2-4-ej po południu. 2120

Kaucjonowane biuro nauczycielskie **K. W. Max**, Warszawa, Kotzebue 2, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki i bony. 1684

Kupno i Sprzedaż.

Dł. głównego Składu Dywanów Giełżyńskiego Piotra każdodziennie przybywa dużo nowości z Paryża i fabryk trawnych—dawniejsze desenie sprzedaje po zmniejszonej cenie p. p. Handlującym rabat, Marszałkowska Nr. 187. 29

Farby olejne, wodne, krajowe, zagraniczne, poleca I. Wadowski i S-ka. Marszałkowska 121. 1787

Fabryka rękawiczek firma F. Ksawery, Szpitalna Nr. 1, poleca rękawiczki po cenach bardzo niskich, a mianowicie: Damskie kolorowe lub czarne z wyszyciem na 4 guz. 80 kop., na 5 guz. 90 kop., na 6 guz. 1. Męskie spacerowe z wyszyciem na 2 guz. 85 kop., zamszowe 95 kop.; o dobroci i fasonie Sz. publiczność przekonana się na miejscu. F. Ksawery. 1921

Węgle wyborowe najtaniej. Jerozolimska Nr. 38. W. Zieliński. 2017

Skład węgla do odstąpienia, ulica Wrońska Nr. 85. 9941-2081

Za bezcen sprzedaje nowy orzechowy garnitur. Ulica Hoża Nr. 22, m. 28. 2118

Sklep spożywczy dystrybucyjny, z pozwoleniem sprzedaży naft, do sprzedania. Leszno 69, gdzie sąd Mirowski. 2116

Do sprzedania za niską cenę: Kozetka, 2 półfoteliki kryte rypsem, Biurko męskie orzechowe, Lampa stojąca, Gzymsy do portyer hebanowe, Lampa wisząca z brązami, Maszyna do szycia ręczna, Obraz treści religijnej starej szkoły. Nowogrodzka Nr. 17, mieszkania 1, od 10-ej do 2-ej. 2112

Jest do sprzedania warsztat flusarski za przystępną cenę. Wiadomość u Pawłowskiego, Śliska Nr. 58, m. 9. 2121

Mechanik K. Kosiński, ul. Świętokrzyska 11, filia Dzia 20, sprzedaje maszyny do pończoch i do szycia, oraz przyjmuje takowe do reperatury, ceny umiarkowane, gwarancja dwuletnia. 1775

Doniesienia rozmaite.

Drzeworytnia, Stomple kauczukowe i elastyczne na butelki, **Naprawy metalowe** po cenach niskich wykonywa fabryka A. Zajkowskiego i W. Bojarzkiego. Tłomackie Nr. 15. 1685

Zakład Mechaniczny, Stanisław Straus, ulica Długa 85, przyjmuje reperatury maszyn do szycia. Ceny niskie. 1939

Zakład stolarski Ferdynanda Braun, Leszno Nr. 20, obok kościoła ewangel. reform. w Warszawie. Przyjmuje wszelkie obstalunki w zakres stolarstwa wchodzące—po cenach umiarkowanych. 2026

Poszukuje obiadu za lekcje muzyki! Adres proszę zostawić w Redakcji „Dziennika“ pod literami F. F. 2046

Dla p. p. Urzędników, Studentów, Uczni i w ogóle ludzi liczących się z groszem, wyrabiam obuwie od rs. 4.15, gwarancja półroczna, podzylowanie 90, reperatury uskuteczniłam na poczekaniu. Nowy Świat 23. Rudowski. 2119